

Länsstyrelsen
Norrbotten

Yttrande
Datum
2025-11-18

1 (3)

Diarienummer
15890-2025

Mark- och miljödomstolen vid Umeå
tingsrätt
mmd.umea@dom.se

UMEÅ TINGSRÄTT	
Domare 2:3	
INKOM:	2025-11-18
MÅLNR:	M 954-22
AKTBIL:	595

Ansökan om ansökan om tillstånd enligt miljöbalken till gruvverksamhet m.m. vid Viscariafyndigheten, Kiruna kommun; nu fråga om ändring av provisorisk föreskrift

Mål M954-22

Ärendet

Länsstyrelsen har givits möjlighet att yttra sig över Viscaria Kiruna AB:s (bolaget) bemötande och kompletteringar (aktbilaga 593), över om Länsstyrelsen anser att saken kan tas på handlingarna, om det i så fall saknas något inför att saken avgörs, om huvudförhandling påkallas och i såfall var en sådan huvudförhandling bör äga rum (Kiruna eller Umeå).

Länsstyrelsen ska också ange om det är något datum vi absolut inte kan närvara på en ev. huvudförhandling under januari månad, samt vår uppfattning om hur lång tid en sådan förhandling skulle ta.

Länsstyrelsen lämnar följande synpunkter med anledning av bolagets ansökan:

Länsstyrelsens inställning till ansökan

Länsstyrelsen anser att bolaget har bemött myndighetens frågeställningar samt att ansökan är komplett. Länsstyrelsen tillstryker bolagets andrahandsyrkande gällande ansökan om ändring av den provisoriska föreskriften P2 och gör bedömningen att ändringen inte har betydelse för den ansökta verksamhetens tillåtlighet.

Grunder för Länsstyrelsens inställning

Som länsstyrelsen anfört tidigare så motsätter sig myndigheten bolagets yrkande om att villkoren ska uttryckas som årsmedelvärden. Frågan om årsmedelhalt eller månadsmedelhalt har Mark- och miljödomstolen redan bedömt och tagit ställning till (s. 274 i deldom meddelad den 2024-05-06 i mål M 954-22). Länsstyrelsen delar fortsatt domstolens bedömning i frågan.

Vad gäller bolagets andrahandsyrkande kan länsstyrelsen konstatera att bolagets föreslagna ändring medför att mängden av uran, zink och sulfat ökar per år, i förhållande till nuvarande halter i gällande tillstånd. Den nu aktuella ändringen avser endast tömningsfasen och de ökade halterna begränsas därför till en tidsperiod på 2 år. Med detta i åtanke anser länsstyrelsen att det av bolaget modellerade haltbidraget, inte kan anses leda till en sådan ökad förorening eller störning vilket innebär att vattenmiljön försämras eller äventyras på ett otillåtet sätt enligt 5 kap 4 § miljöbalken.

Länsstyrelsen vill tydliggöra att det är viktigt att bolaget följer upp vilka effekter denna haltökning medför i recipient, via egenkontrollen samt att bolaget har en kontinuerlig dialog med tillsynsmyndigheten om förutsättningarna förändras. Vidare anser länsstyrelsen att det, med anledning av att det under enstaka månader, kan förekomma högre halter av förorenade ämnen än vad bolaget använt i sina beräkningar, är motiverat att föreskriva månadsmedelvärden, för att i ett tidigt skede kunna följa upp effekterna av sådana eventuella haltökningar.

Angående frågan avseende uran i Pahtajoki (AVA18) vid alternativt A scenario 1, anser bolaget att det handlar om en högst marginell skillnad i en modellerad halt, vilket jämförs med en uppmätt halt. Bolaget anser att skillnaden är så liten att den ligger inom ramen för mätosäkerheten vid provtagning och att den inte kommer detekteras i miljön. Länsstyrelsen kan konstatera att halten av uran även ökar i scenario 3, alternativ A, från 2,1 µg/l till 2,19 µg/l. Länsstyrelsen bedömer dock att den haltökning som uppstår endast utgör en mycket begränsad ökning och delar bolagets bedömning att det antas falla inom felmarginalen.

Fortsatt handläggning av målet

Länsstyrelsen anser att målet kan avgöras på handlingarna. Om huvudförhandling påkallas önskar länsstyrelsen att denna hålls i Umeå och har inget att erinra vad gäller val av datum och tidsåtgång.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av enhetschef [REDACTED] med handläggare [REDACTED] in som föredragande. I den slutliga handläggningen har också [REDACTED] medverkat.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.